

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.1. Est hac solemnitas principalior digniorque cæteris, mysteriorum Christi solemnitatibus: quia realiter in nobis habemus præsentia reali & vera id quod celebramus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

VII. Et hæc in Christo facta sunt.

tum est quod factum non fuerit esse Divinum, nec persona Divina. Hæc etenim *Fuit ab initio.* Sed in ipso in tempore facta fuit natura humana nostraque caro. Secundum hoc ca. o Christi vita erit: quæ in ipso facta fuit & oculis nostris apparet. *Ut igitur nos sibi Deus y-niret, nobis in cibum præbet vitam* quæ in ipso facta est, carnem nimirum suam & sanguinem: quatenus his à nobis sumpris, vitam adipiscamur quæ nostram traxit in ruinam, & simul incorporando nobis hanc carnem, quæ est vita, cum Deus sit, Deum nobiscum habemus: & sicut hæc vita quam nobis communicat est vita Dei, quæ in ipso est, ita propter eam quæ in nobis est ab eo participata, dicemus quod in Deo sumus. Et hoc modo dissolvitur illa distantia quam inter nos & Deum statuit peccatum, natum à principio mortis nostræ, carne scilicet nostra. Ita Christus nobis: *Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem in me manet & ego in illo.* Nobis hæc dedit carnem, quæ est vita nostra, cælestis illa Regina Maria Virgo Deipara, in cuius perissimo sinu ut matre eius formatum fuit operante Spiritu sancto ex purissimo eius sanguine corpusculum illud quod est vita nostra, qua Deo vivimus Deusque nobis: eum igitur per illam tantum acceperimus bonum quis nobis alius lucem ministrabit de hoc actus nisi ipsa Virgo cælestis: etenim ipsa suo suffragio nobis gratiam impetrante hoc eo modo quo possimus explicare conabimur, sicut secure bonum obtinebimus vitæ divinæ ad illam igitur recurramus eam cum Angelo salutantes: *Ave Maria.*

§. 2. Est hæc solemnitas principalior digniorq; cæteris mysteriorum Christi solemnitatibus: quia realiter in nobis habemus presentia reali & vera id quod celebramus.

63 I Ratio in-
sentio-
nis huius
felli.

Vdicaui summus Pontifex Urbanus Quartus mysterij SS. Sacramenti dignitatem, ita reliquorum excellentiam excedere, ut ratio non permitteret illis, omittere celebrationem: quinimo nobis particulare iucumbere debitum signis illud recolere festinioribus quam cætera mysteria: cum igitur Sacramentum hoc tantis ad instantiam D. Tho. & particulari motus Spiritus S. inspiratione summus Pontifex solemnita-

tem insublime hoc in tempore exhibendam SS. Sacramento: in eum finem constituto nem illi edidit Apostolicam quam refert Papa Clemens V. in Concilio Viennensi quæ est Clementis, & quam colligi iussit Papa Ioannes 21. cuius hoc est exordium: *Si Dominus in sanctis eius laudari debemus.* Et refert certò couitate ad hoc eum Divinus fuisse instructum revelationibus. Habet, inquit Sanctus hic Pontifex, sellum hoc aliquid in quo cætera superat, realem scilicet præsentiam eius quod celebratur, quodque in nobis habeamus, & vultu sinus illi quod in hac solemnitate recolimus: reliqua fella ac mysteria Christi, tantum secum præsens habent quod celebratur, quantum ad representationem.

Ipo festo Incarnationis Verbum Divinum non incarnatur, sed tantum nobis representatur. Alia fella tur velut incarnatum: & necesse est ut mente Deipendamus in Nazareth Virginique intrentis scilicet cubiculum: illi comites atque cum ipsa panes in manibus insigne illud beneficium celebremus, quod Deos regnos indignos cumulat adum naturam assumptam sit humanam factus homo, nobisque se exhibuit puerulum tenellum adeo & foetiosum ut illum secundum representationem tantum imaginariam consideramus, & non reali & vera presentia Verbi Divini incarnati, quod solamne ditione oculis intellectus nostri præsens objigitur licet non corporis.

Nec similiter in festo Nativitatis Christus nascitur quantum ad realem & physicam presentiam, nisi tantum quantum ad representationem intellectualem qua nobis proponimus in hac festivitate Christum recentem natum. In festo Ascensionis Domini & delectu Spiritus S. eodem modo sit retentum indubitatum est quod in illis diebus nec Christus cælos periret, nec tunc descendat Spiritus S. in figura lingæ arum ignis in discipulos, sed solum nobis hoc proponitur mysterium, ut meditatio illud præsens exhibeat. Porro in hac solemnitate illud quod celebramus, mysterium est omnino singulare à Deo nobis collatum quo se in cibum eo colat tradidit, quatenus illum velut cibum nobis incorporamus, & manente Deo in nobis, nos in ipso illo quoque manemus: cum enim sit cibum vivum, non solum manet in nobis quia illum co-temus in modum sed quia per vitam quam co-temus, in nobis illo manemus, ad eum modum quo in cibo qui vivit etiam noster manet sanguis. Hoc igitur est quod celebramus in hoc festo, & hoc ipsum est quod in illo præsens exhibetur, in quo

IV. Probatur ex parte ista de mysterio perita
V. sancti habent Deum semper habere semper
Lec. 15
Hoc no
V. in

vt in ipso festo & quotiescumque voluerimus portam inueniamus apertam liberumque ingressum; quatenus in cibum sumptus nobis vniatur & incorporetur, nosque in illo maneamus.

Si ea de causa festa celebrentur vt nobis ad memoriam reuocentur beneficia donaque singularia nobis à Deo in illo cõcessa mysterio: vel vna pietate insignis singulque mirabilis viti alicuius sancti quo eius exemplo pronocemur & in nobis virtus gratiæ dona speremus non inferiora: certum est gratiosam in hac adesse rationem, qua maiori celebretur festiuitate: quandoquidem nemini nobis memoria refricet immensi illius beneficij quo se Deus nobis reliquit in cibum; sed & realiter verèque illum manducemus habeamus præsentem atque illius nobis vitam vnamus, qui fons fuit & origo totius sanctitatis Ecclesiæ: hoc concessio, ratio suadet & iustitia postulat vt festiuitas hæc maiori quam ceteræ cultu celebretur: quandoquidem in illo Deum habeamus ita præsentem, vt illum tenemus nosque in illo maneamus.

IV. Probatur et parabolice de magna pietate
Luc. 15. 9.
V. Sancti habent Deum semper habere secum.

Communitè digniori celebratur hoc pompa quod pluris æstimamus: Fortuito perdidit mulier illa Euangelica dragmam illam pretiosam, qua non summa diligentia, euersa domo, cunctisque commotis quærit inuentura: quando vero felici omine illam inuenit quanti illam faciat ostendit, dum tali gaudio festum inuentus eius celebrat, vt cor eius tale videatur non posse capere: nec his contenta, insuper conuocat vicinas vicinasque cordis sui manifestat alacritatem, quatenus omnes festum peragant diem, illi ipsi declarante quanti faciat gemmam hanc perditam, at iam inuentam: illis vero mille congratulationibus illi applaudentibus, eo quod nunc habeat quod tanti faciebat: *Congratulamini mihi quia inueni dragmam meam quam perdidit.* Tanti facit Deus animæ perditæ conuersionem, vt eam tanta celebret inuiditate & solemnitate vt toti celo festum indicat iucundissimum: *Gaudium est in celo super uno peccatore penitentem agente.* Nihil tanti faciunt electi quæ Deum habere secum: vt enim eum cognoscunt bonorum omnium compendium, dum illum habent, omnibus perfruuntur: hinc in illis ea nascitur sollicitudo ne desideres sint in illo conseruando, dumque considerant eum intus in anima sua, gaudium non capiunt immensum nimis quo delectantur. E contra vero nihil illos magis affligit & cruciat acerbius quam dum Deus ab

illis discedit Inter maxime mirabilia S. Scripturæ indicauit Abbas Rupertus lucram Iacob cum Deo esse singulari memoria dignam: *Famosa Lib. 3. in lucra & totius ore Ecclesia per orbem celebrata, Gen. 28. qua homo cum Deo luctatus est.* Lucra in qua Deus cum homine contendit amboque descendunt in arenam ad Monomachiam, præclarum quid est grauesque Sanctis Patribus mouet difficultates. Lucra hæc quam Iacob aggreditur vel iusta est vel iniusta. si iusta, ergo iustum forebat ille causam: vt enim definiunt D. Aug. & D. Tho. declarat, bellum enim dicitur iustum, quod iustam complectitur causam.

Rupert.
Famosa Lib. 3. in
Gen. 28.
VI.
Hoc probatur in
lucra Iacob cum
Deo.
Li. 99. in
Iosue 9. 10
2. 2. q. 40
ar. 1.

Quænam obsecro potest in mundo inueniri causa adeo iusta quæ bellum contra Deum iustificet? Si iniusta sit, qua ratione Deus bello se patitur impugnari iniusto? Iustissima fuit hæc lucra: ratio etenim eius Deo summopere placebat, & quamuis se Iacob ostendit aduersarium, hoc eo fiebat animo vt ille duplicatis orationum viribus eum superaret, quantum ad illud quod impetrare contendebat vt enim pro. at D. Tho. lucra hæc, viribus non agebatur brachiorum corporalibus sed spiritualibus: etenim tota peracta fuit oratione & fetu quibus Iacob Deum quasi constringebat: sunt enim hæc illa brachia (inquit D. Thom.) quibus caelestem illum Angelum fortiter constringebat Dei personam virtusque reprobentem: sicut postmodum Moyses iustis viribus adeo fortiter illum complectebatur, vt quasi vim patiens exclamaret: *Dimitte me.* Quinimo & sæpius hoc tibi contingit dum alius à te quidquam postulaturus, tanta instantia, tot rationibus, precibus & importunitate te premit & fatiget, vt dicas: nequeo me ab illo expedire, tantumque me stringit vt illi me cogat submittere: eodem modo sibi Iacob Deum in hac lucra precibus & lacrymis subiecit (hoc recte tali te modo agere debere eum Deo, vt illum quasi habeas tibi subditum & ei quod postulas indulgentem: quod fieri debet vi lacrymarum, persequentia orationis, precibusque importunis) quod alio loco professimur. Illis igitur Iacob Deo bellum intulit & eundem iustissime: res etenim agebatur Deo iucundissima, cum ille tali affectu viribusque orationis illam peregerit.

In. 31.
Gen.
Gen. 32.
Ha. 13. 5.
10. 10. 20.

Ait igitur D. Tho. quod Iacob periculum aduertens sibi præsens (intellegerat enim fratrem suum Esau copiosa militum manu contra eum accedentem) confugerit ad orationem, quem Deus solatus apparuit illi in figura Angelico

VII.
Inca la
cob erat
iusta.

taque nocte comes illi adfuit: ad ortum vero
aurore dum secessum parat, aduoluit pedibus
eius Jacob totus insulus lacrymis. Hec fuit e-
ius lucta cumque ea causa esset ne Deus ab il-
lo decederet, bellum erat iustum: quandoqui-
dem nihil Deo magis placeat quam si videat
hominis vires exercere: vimque adhibere ne ab
eis discedat.

82

Arbitratur & iuste quidem Jacob se cum
Deo omnia possidere bona, subsidium & am-
icum defensorem vires & potentiam quibus ro-
boraretur, exercitum numerosissimum quo con-
tra fratris copias seruetur in columbia: vitam
securam, quantumvis Esau eam illi conaretur
eripere: bona fortunæ & gratiæ licet eum il-
lis persequi laboraret. Omnia hæc & plura ius-
ta possidere dum Deum haberet secum: vt au-
tem aduerit illum societatem suam velle dese-
rere, larvæque futuri ac præsentiam subtrahere,
se indicavit vt perditum: confestim enim vt ille
decessisset, vt certum habebat Jacob quod om-
nibus primaretur bonis quibus ante abundabat,
& qui prius vires suas viribus fratris iudica-
bat superiores, recedente Deo ipsamque dese-
rente, sibi nunc derelictus & viribus infirmus,
absque vilo negotio ab Esau fratre foret euer-
tendus semp: reque perditus, vnde sic ille Deo.
Domine mi absit à me vt te dimittam & quan-
tumvis decessum virgeas, hoc scio, maioribus te
constringam viribus, oratione, lacrymis præ-
cibusque continuis. Domine ne decesseris à me,
ne me derelinquas, non dimittam te.

VIII.
Idem
David
quod Ja-
cob pos-
tulabat.
Ps. 70.

Nec aliud hic Jacob postulavit quam olim
David: etenim non minus clare quam ille, cog-
noscens ea bona quæ illum comitantur ex
præsentia Dei, nec non ruinam & interitum ex
eius absentia: quando ab hostibus se luxit ænus
pressum, conuertitur ad Deum & deprecatur:
Deus meus ne derelinquas me: Deus meus ne elon-
geris à me neque discedas à me. Intelligebat illi
sancti Deum esse omne bonum, omnem futu-
ræ nem omnem defensionem, omne subsidium:
& sicut habentes illum secum, habebant quid-
quid illos reddere poterat securos: ita disceden-
te illo omnibus essent privandi è quibus aliquod
poterant haurire commodum: idcirco luctabantur
quasi cum Deo paribus viribus ne ab illis de-
cederet, sed semper fidus adhereret, quo decla-
rant nihil illis tanti referre ac Deum habere se-
cum, nec illis quidquam ita esse charum quod
iplos compelleret ad omnium rerum contemp-
tum, vt ille poterat societas & assistentia Dei.

Illius iacturam per peccatum patimur: quinimo IX
mibi persuadere Christum hoc indicasse in pa. Deo
rabola de qua paulo superius, nimirò de diageno
perdita, figurâ hominis qui ne per peccatū am-
sit est enim nobis dragma qui solus nobis esse
potest præcium nostræ estimationis: qua nobis
maximam contulit utilitatem summamque bo-
num: sedula diligentia qua moler illam quæ-
uit, domus eversio, omnium agitati, argilo-
rum excussio, preces devorant & postulationes
Antiquorum Patrum quibus Deum deprecant
vt veniet in mundum factus homo, vt hoc
modo illum recuperare eum nobilem so-
cium tenendo perpetuum: Emitte Agnum Domi-
ne dominatorem terra. Quot lacrymas, quot suspi-
ria, quot preces effuderunt vt illum attraherent
in mundum & inter nos habitaret? Dies illi-
cissima eluxit in qua per eorum merita de ce-
gro (vt ait Theologus) dignatus est tantorum
implere desideria: qui summo affectu illum spe-
rabant, illudque tempus fuit quo natum illum
quasi inuenimus: quod quidem se nati ad
facium, cumque ita nobis viciniam accepimus, vt
se quasi fratrem nostrum gesserit: Primogenitum
in multis fratribus. Illa hora fuit in qua nectem
in terra sed etiam in celo celebratum fuit illud
gaudium tantique boni possessio: quomodo quæ
qui nobis de eius possessione congratulamur,
Angeli vt vicini nostri: per acta cupiditatis
gloriam laudemque Deo cecinerunt, cui ex-
sultia, laus omnis & honor debetur, & in terra
pacem hominibus bonæ voluntatis, eum qua
cessabit omnis inquietudo: mentisque turbatio.
Gloria in Excelsis Deo & in terra pax hominibus
bonæ voluntatis, itaque propter summam summi
boni æstimationem, Deum intelligo, quod per
aduentum Christi recepimus, caelum & terra
festa celebrant nobisque congratulantur.
Quinimo Saluator nollet desideria exposc-
antiquorum Patrum hoc festum celebrandi: cuius
nos accepimus possessionem, dixit de Abraham
quod illud lumine tantum cognoscens Prophe-
tæ quæ res à longe cognoscit, singularem festum
hoc hilaritate celebravit: Abraham exultavit vt
videret diem mortuum, vultus & gratias est. Diem
suum dicit illum in quo se hominibus tradidit
in temporali sua nativitate & societate cum
illis: & quia die in illum Abraham in spiritu san-
ctum vidit, gaudio celebravit illum effusissimum
Nos igitur qui illum iam habemus ita nobis
vt in nobis sit, se nobis vniam, se nobis præ-
cibusque vt ita illum actus nobiscum habet-

Quis enim Deus est ipsa essentia bonitatis, necesse est ut qui iuxta Deum ponitur, a malo liberetur. Aliter fieri non potest & plane necessarium est, ut ab omnibus vir ille malis liberetur qui Deo proximus est, sic ut nullum vereatur infortunium, vivere potest ab omnibus curis expeditus qui hoc adeptus est bonum: cum enim sit essentia ipsius bonitatis, nullum potest illi approximare malum: quis ergo timor illud patendi? & si eodem Doctore teste: tunc quis Deo proximus est quando amor eius illi nos ponit proximos, dicitur vbi tam magis quam in SS. Sacramento nos tunc eo vniat amor eius Diuinus? Hoc admissio cum in illo maneat Deus ab omnibus voluit pena & afflictione liberare quocumque illas inferente.

Propheta Regius agebatur nimis & supra modum laboribus affligebatur: etenim circumquaque premebant illum vrgebantque aduersa: a foetore Saul immitem tollerabat persecutorem qui insatiabili rabie sanguinem eius libere conabatur vitamque tollere innoenti: filius eius Absalom debitam Patri negat reuerentiam, contumeliose afficit, totoque conatur Regno exturbare: Patri subditos mouet ad seditionem, & illi arma sumunt rebelles, cui necessitati ut de opportuno prouideret remedio, necesse fuit praesidia munire militibus, exercitus conferbere qui illa defenderent, Capitaneos eligere copiarum ductores, omnibus prospicere iuxta cuiusque necessitatem: ipsum vero lanceam manu atterere, in arenam descendere, sua praesentia & exemplo cunctum animare populum. Jam tunc negotia ciuileseque processus domum festinanter eum compellebant ut litigantes audiret, finem processibus imponeret causasque litium definiret: quid plura se negotijs causisque venit circumuallatum quibus supra modum turbatur & affligebatur: his agitum arumnis depressus mentem suam sursum ad Deum e igit atque de imo pectore vocem hanc emittit suspirandam: *Quis mihi dabit pennas sicut columba: Et volabo. Et requiescam a tot malis, afflictionibus, & tumultibus, quibus circumcingor, quo fiat ut ab omni cura recreer & afflictione.*

Non miror audire David ita quietis audium: cunctis etenim creaturis naturale est illam sibi quaerere: lapis in alto per vim detentus, ablato quo detinebatur impedimento, ne descenderet, quo non impetu descendit? Quanta non requiritur violentia ut in sublimi detineatur? Ab illa vero iam solutus violentia, proprio ac naturali impulsu

§. 2. Ad omnem nostram sollicitudinis quietem se nobis Deus reliquit in SS. Sacramento: hunc enim David quaerebat curarum suarum leuamentum.

Sancti Deum semper habuerunt in locum refugij, sibi que persuaserunt quod eos Deo proximis nihil possit inquirere. Ita opinatus est Propheta Ios dum enim calamitatibus vndique premeretur intolerandis, ut his remedium haberet praesentissimum, ad Deum se recipit cuius que sic obsecrat: *Pone me iuxta te, & cuiusvis manus pugnet contra me.* Locum hunc exponit D. Thomas & ait: cum Lib mente reuoluisset aduersitates omnes & labores quibus affligebatur anxietatem & tristitiam quam adferat illi poterat consideratio horum omnium malorum: iudicans in nullo sufficiens posse se iuuenire remedium nisi in Deo tantum, qui secundum naturam suam bonitas est incomprehensibilis, quem si haberet sibi proximum, nullum posset timere aduersum, & nullum formidare malum: deinde hoc vniuersi postulat ut eum sibi habeat vicinum, quo fiet ut nullam timeat oppositionem nec aduersitatem, quocumque illam ei inferre voluerit: Et cuiusvis manus pugnet contra me: ad quae verba sic eleganter D. Thom.

II. Et maxime in V. Sacramento.

III. David arumnis pressus ad Deum recurrit. ps. 54. 7.

IV. Quia omnia quaerunt suam quietem.

